

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Lausuntopyyntö 11.10.2021

Lausunto Opetushallituksen resurssitilanteesta sekä tekijänoikeuslakiin perustuvien kopiointi- ym. korvauksiin osoitetun määrärahan riittävyys; ml. elokuvien ja muun audiovisuaalisen materiaalin käyttö

Opetushallitus laatii keskitetyt sopimukset tekijänoikeudella suojatun aineiston käytöstä opetuksessa ja valtionhallinnossa. Sopimukset määrittävät aineistojen sallitun kopioinnin ja käytön ehdot. Sopimukset kattavat kopioinnin ja digitaalisen käytön sekä televisio- ja radio-ohjelmien käytön. Lisäksi on tehty erillinen sopimus tiedotus- ja selvitystoiminnasta.

Sopimusosapuolia ovat Opetushallitus sekä teosten tekijöitä ja muita oikeudenhaltijoita edustavat järjestöt Kopiosto ry ja Audiovisual Producers Finland – APFI ry., jotka opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt ns. sopimussisensijärjestöiksi.

Sopimusten piiriin kuuluu perusopetuslaissa ja lukiolaissa tarkoitettu koulutus, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu ammatillinen peruskoulutus ja valmentava koulutus, taiteen perusopetus sekä mainittua koulutusta järjestävien oppilaitosten hallintotoiminta ja sisäinen henkilöstökoulutus. Lisäksi sopimusten piiriin kuuluu varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu päiväkotij- ja perhepäivähoitotoiminnassa annettava varhaiskasvatus.

Opetushallitus maksaa vuonna 2021 sopimusten mukaisina korvauksina Kopiostolle ja APFille yhteensä noin 14,7 miljoonaa euroa. Määräraha on Opetushallituksen toimintamenomomentilla 29.01.02 alakohdassa 10.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä VaVM 36/2020 esitetyistä kirjauksista huolimatta valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen tekijänoikeuslakiin perustuvien kopiointi- ja muiden käyttöoikeuskorvausten sekä kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus ja selvitystoiminnan menojen maksamiseen varattuun määrärahaan ei sisälly korotusta. Näin ollen korvausten kokonaismäärä säilyisi samana kuin valtion vuoden 2021 talousarviossa.

Selvitysten perusteella teosten kopiointi ja digitaalinen käyttö on viime vuosina lisääntynyt. Opetushallitus esittää, että korvauksiin käytettävissä olevaa summaa tulisi korottaa 3,3 miljoonalla eurolla. Korotusta ei saa vähentää Opetushallituksen toimintamenomomentin muista määrärahoista.

Opetushallitus kannattaa elokuvien ja mainosten mukaan ottamista TV-ohjelmien

25.10.2021

OPH-4180-2021

opetuskäyttöä koskevaan sopimukseen. Tämä edellyttää kuitenkin määrärahan korottamista tämän vuoden tasosta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt lausunnolle hallituksen esityksen tekijänoikeuslain muuttamisesta. Jos esitys toteutuu suunnitellussa aikataulussa, tämä vaikuttaa mitä ilmeisimmin vuoden 2022 korvauksiin, mikä tulee ottaa huomioon lisätalousarvioesityksissä.

Pääjohtajan sijainen

Johtaja

Samu Seitsalo

Lakimies

Olli Korhonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.